

ੴ

ਗੁਰਬਾਨੀ ਵਿਚਾਰ

GURBANI CONTEMPLATION

66

ਸ਼ਬਦ

SHABAD

WORDLESS-WORD

ਗੁਰ ਕਾ ਸ਼ਬਦੁ, ਕੇ ਵਿਰਲਾ ਬੁਝੈ

Rare is the Person who Understands *Shabad*

PART – 9

‘KHOJI’

ਭਾਗ 9

‘ਹਵਾ’ ਅਥਵਾ ‘ਵਾਯੂ’ ਭਾਵੇਂ ਦਿਸਦੀ ਨਹੀਂ—ਪਰ ਸਾਡੇ ਅੰਦਰ, ਬਾਹਰ, ਹਰ ਥਾਂ, ‘ਰਵਿ-ਰਹੀ-ਭਰਪੂਰ’ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਜੀਵਨ ਦਾ ਆਧਾਰ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਗੈਰ ਅਸੀਂ ਇਕ ਖਿਨ ਨਹੀਂ ‘ਜੀ’ ਸਕਦੇ। ਪਰ ਫੇਰ ਭੀ ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਦੀ ਸਦੀਵੀ ਅੰਦਰ-ਬਾਹਰ ਹੋਂਦ ਦਾ :—

ਖਿਆਲ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ,
ਅਹਿਸਾਸ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ,
‘ਯਾਦ’ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ,
‘ਭੁਲ’ ਵਿਚ ਹਾਂ,
ਕੀਮਤ ਨਹੀਂ ਪਾਉਂਦੇ,

ਅਤੇ ਇਸੇ ‘ਭੁਲ’ ਵਿਚ ਹੀ ਸਾਰਾ ਜੀਵਨ ਬਤੀਤ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਸਾਨੂੰ ਇਹ ‘ਹਵਾ’ ਉਦੋਂ ਯਾਦ ਆਉਂਦੀ ਹੈ, ਜਦ ਇਸ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਨਾਲ ਸਾਡਾ ‘ਸਾਹ ਘੁਟਦਾ’ ਹੈ ਯਾ ਇਸ ਦੇ ਛੱਜਨ ਅਥਵਾ ‘ਬੁੱਲੇ’ ਨੂੰ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

ਏਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਭਾਵੇਂ ‘ਸਬਦ’ ਸਾਡੇ ਅੰਦਰ, ਬਾਹਰ, ਤਾਣੇ-ਪੇਟੇ, ‘ਸਰਬ-ਰਵਿ-ਰਹਿਆ’—ਭਰਪੂਰ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਡਾ ਆਤਮਿਕ ‘ਜੀਵਨ ਅਧਾਰ’ ਹੈ, ਪਰ ਅਸੀਂ ਇਸ ਤੋਂ ਬਿਲਕੁਲ :—

ਅਨਜਾਣ

ਅਗਿਆਨੀ

ਬੇ-ਪ੍ਰਵਾਹ

ਅਵੇਸਲੇ ਅਤੇ

‘ਭੁੱਲ’ ਵਿਚ ਹਾਂ।

ਇਸ ਦਾ ਕਾਰਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਨਮਾਂ-ਜਨਮਾਂ ਤੋਂ ਸਾਡੀ ਬਿਰਤੀ, ਬਾਹਰਮੁਖੀ ਹੋਣ ਕਾਰਨ, ਦਿਸਣਹਾਰ ਸੰਸਾਰ ਤੇ ਹੀ ਕੇਂਦਰਤ ਹੈ, ਅਤੇ ਅਦ੍ਰਿਸ਼ਟ ਸੂਖਮ ਇਲਾਹੀ ਮੰਡਲ ਦੀਆਂ ਸਚਾਈਆਂ ਤੇ ਯਕੀਨ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ। ਅਸੀਂ ‘ਰੱਬ’

SHABAD Part-9

Although we cannot see ‘air’ or ‘atmosphere’, it is present within us, outside, everywhere, **‘totally and fully permeating and pervading’** and is the life-line of our existence. **Without it we cannot live even for a moment. Despite this we: -**

never think,
do not feel,
do not ‘remember’,
forget,
do not value,

its eternal presence within and without and **our whole life passes away in this ‘forgetfulness’.**

We only remember this ‘air’ **when we ‘suffocate’ in its absence** or when we hear it thundering past or feel its gush.

In the same way **although the ‘Shabad’ or Word is interwoven and intermingled**, fully permeating and pervading within and without us, and is the ‘life-line’ of our existence **but we are totally**

unaware

ignorant

negligent

indifferent and (in a state of) forgetfulness.

The reason for this is that over numerous births, **as our consciousness has become externally orientated and centered in the visible world** and it has been **unable to develop faith in the truths of the subtle, abstract Divine realm.**

ਨੂੰ ਭੀ ਦਿਸਣਹਾਰ ਰੂਪ ਵਿਚ ਦੇਖਣਾ ਲੱਚਦੇ ਹਾਂ। ਇਸੇ ਲਈ ਇਨਸਾਨਾਂ ਨੇ ਆਪੋ-ਆਪਣੇ ਨਿਸਚਿਆਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਮਨੋਕਲਪਤ 'ਰੱਬ' ਦੇ :—

ਮਠ
ਮੰਦਰ
ਟਿੱਲੇ
ਦਰਗਾਹ
ਮੱਠੀਆਂ
ਬੁੱਤ
ਤਸਵੀਰਾਂ

ਆਦਿ 'ਘੜ' ਕੇ, ਬਾਹਰਮੁਖੀ ਦਿਮਾਗੀ ਸ਼ਰਧਾ ਦੀ 'ਪੂਰਤੀ' ਨੂੰ ਹੀ, 'ਧਰਮ' ਜਾਂ 'ਪਰਮਾਰਥ' ਸਮਝ ਰਖਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸੇ ਵਿਚ ਹੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਅਤੇ ਗਲਤਾਨ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਉਚੇਰੇ ਸੂਖਮ ਅਦ੍ਰਿਸ਼ਟ ਗੈਬੀ 'ਆਤਮ-ਮੰਡਲ' ਦੇ ਜਾਨਣ, ਬੁਝਣ ਅਤੇ ਸਮਝਣ ਲਈ ਸਾਨੂੰ :—

ਗਿਆਨ ਹੀ ਨਹੀਂ
ਲੋੜ ਹੀ ਨਹੀਂ
ਇਛਾ ਹੀ ਨਹੀਂ
ਉਦਮ ਤਾਂ ਕੀ ਕਰਨਾ ਸੀ।

ਇਸ ਦਾ ਕਾਰਨ ਇਹ ਹੈ, ਕਿ ਅਦ੍ਰਿਸ਼ਟ, ਅਗੋਚਰ, ਜ਼ਾਹਰਾ-ਜ਼ਹੂਰ, ਹਾਜ਼ਰਾ-ਹਜ਼ੂਰ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਦੀ ਬਾਬਤ ਸਾਡਾ ਗਿਆਨ :—

ਸੁਣਿਆ-ਸੁਣਾਇਆ
ਪੜਿਆ-ਪੜਾਇਆ
ਸਮਝਿਆ-ਸਮਝਾਇਆ
ਘੱਟਿਆ-ਘੱਟਾਇਆ

ਸਾਡੀ ਬੁਧੀ ਤਾਈ ਸੀਮਤ ਹੈ।

ਅਕਾਰ-ਹੀਣ, ਨਿਰਾਕਾਰ, ਅਦ੍ਰਿਸ਼ਟ, ਅਗੋਚਰ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸੂਖਮ 'ਪ੍ਰਕਾਸ਼-ਰੂਪ' 'ਸਬਦ' ਦਾ

ਗਿਆਨ
ਸੋਝੀ
ਪਹਿਚਾਨ

We want to see even 'God' in (His) visible state. That is why human beings, according to their individual inclinations, have fashioned their imagined 'god's',

monasteries or hermitages
temples
'Tilley' (sadhus pray station on a hillock)
shrines
tombs
sculptures
pictures

and have regarded the fulfillment of these external intellectual, show of, faith to be 'religion' or 'religious pursuit' and are content and wrapped up in it. The result is that to recognize, unravel and understand the higher, subtle, invisible, mysterious 'spiritual realm' we

have no knowledge,
do not feel the need,
do not have the desire,
let alone making any effort. (to understand)

The reason is this, **our knowledge about the invisible, unfathomable, ever-present, omnipresent Timeless Being** is something that we have

heard (from others)
read or studied
understood or made to understand
rote learned or memorized

(and that knowledge) is **limited to our intellect.**

The
knowledge
realization
recognition

ਨਿਸਚਾ

ਸ਼ਰਧਾ

‘ਦਰਸ਼ਨ’

ਮੇਲ

ਸਿਰਫ਼ ਆਤਮਿਕ ‘ਅਨੁਭਵ’ ਦੁਆਰਾ, ਅੰਤਰ-ਆਤਮੇ ਹੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਸੀਮਤ ਬੁੱਧੀ ਦੀ ਪਕੜ ਤੋਂ ਪਰੇ ਹੈ।

ਇਸ ਆਤਮਿਕ ‘ਅਨੁਭਵੀ ਸੋਝੀ’ ਯਾ ‘ਤੱਤ-ਗਿਆਨ’ ਤੋਂ ਬਗ਼ੈਰ—ਸਾਡਾ ਗਿਆਨ, ਨਿਸਚਾ, ਸ਼ਰਧਾ ਭਾਵਨੀ ਭੀ

ਓਪਰੀ

ਬਦਲਵੀਂ

ਅਧੂਰੀ

ਅਪੂਰਨ

ਗਲਤ ਅਤੇ

ਬੇ-ਬੁਨਿਆਦ

ਹੀ ਹੈ।

ਇਸੇ ਕਾਰਨ, ਬੇਅੰਤ ਪਾਠ-ਪੂਜਾ, ਕਰਮ-ਕਾਂਡ ਕਰਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ, ਅਤੇ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਦੇ ਹੁੰਦਿਆਂ ਭੀ, ਅਦਿਸ਼ਟ ਅਗੋਚਰ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਦੀ ‘ਹੋਂਦ’ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ‘ਸਰਬੱਗਤਾ ਉਤੇ ਸਾਨੂੰ ਯਕੀਨ ਯਾ ਸ਼ਰਧਾ ਨਹੀਂ ਉਪਜਦੀ, ਯਾ ਓਪਰੀ ਜੇਹੀ ਸ਼ਰਧਾ ਹੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ—ਜੋ ਸਾਡੀ ਬੁੱਧੀ ਤਾਂਈ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਜੀਵਨ-ਖੇਤਰ ਦੀ ‘ਕਸਵੱਟੀ’ ਉਤੇ ਪੂਰੀ ਨਹੀਂ ਉਤਰਦੀ।

ਪਰ ਗੁਰਬਾਣੀ ਸਾਨੂੰ ਦਸਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡਾ ‘ਗੁਰੂ’—‘ਸਤਿਗੁਰੂ’ :—

ਦੇਹਧਾਰੀ ਨਹੀਂ

‘ਇਕ-ਦੇਸੀ’ ਨਹੀਂ

‘ਇਕ-ਜਾਤੀ’ ਨਹੀਂ

ਇਕ ‘ਰੰਗੀ’ ਨਹੀਂ

ਇਕ ‘ਨਾਮੀ’ ਨਹੀਂ

‘ਤਸਵੀਰ’ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ

‘ਬੁੱਤਾਂ’ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ

‘ਮਰਨ-ਜੀਵਨ’ ਵਿਚ ਨਹੀਂ

3

belief

faith

‘darshan’

meeting

of the formless, shapeless, invisible, unknowable Timeless Being and its subtle ‘manifested-form’ *Shabad*, can only take place in the innate self within through divine ‘intuition’ and it is beyond the grasp of the finite intellect.

Without this divine ‘Intuitive Realization’ or ‘Essence-Knowledge’ – our knowledge, trust, faith filled belief too, will remain

superficial

impermanent

imperfect

incomplete

wrong and

without foundation.

That is why despite doing numerous (*Gurbani*) recitations and indulging in acts of worship, performing rites and rituals, and having religious discourses, our confidence or faith in the ‘presence’ of the invisible, unknowable Timeless Being and His Omniscience does not well up or (if it does) it is just superficial and is limited to the intellect. It does not perfectly live up to the ‘test’ of life’s realm.

But *Gurbani* tells us that our ‘Guru’ – ‘Satguru’: -

is not one who has a human form

is not restricted to ‘one country’

does not belong to one ‘caste’

is not of one ‘color’

is not one having a single ‘name’

is not one with a ‘picture’

is not an ‘idol’

does not come in the fold of life and death

3

‘ਸੁੰਡ’ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ
‘ਦਹਿਸਿਰਾ’ ਨਹੀਂ
‘ਚਾਰਬਾਹਾ’ ਨਹੀਂ
‘ਭਿਆਨਕ-ਰੂਪ’ ਨਹੀਂ
‘ਦੂਰ’ ਨਹੀਂ ।

ਦੇਹਧਾਰੀ ‘ਗੁਰੂ’, ਅਵਤਾਰ ਤਾਂ ਅਨੇਕਾਂ ਆਏ ਤੇ ਗਏ—ਪਰ ‘ਪ੍ਰਕਾਸ਼-ਰੂਪੀ’
‘ਸਬਦ-ਗੁਰੂ’ ਤਾਂ :—

‘ਇਕ’ ਹੈ
‘ਸਚ’ ਹੈ
‘ਪੂਰਾ’ ਹੈ
‘ਅਬਿਨਾਸੀ’ ਹੈ
‘ਆਦਿ ਅੰਤਿ ਏਕੈ ਅਵਤਾਰਾ’ ਹੈ
‘ਨਾਲ ਹੋਵੰਦਾ’ ਹੈ
‘ਸਦਾ ਅੰਗ ਸੰਗੇ’ ਹੈ
‘ਹਾਥ ਧੇ ਨੇਰੇ’ ਹੈ
‘ਅੰਗ ਸੰਗ ਮੌਲਾ’ ਹੈ
‘ਅੰਗ ਸੰਗ ਸੁਖਦਾਈ’ ਹੈ
‘ਰਖੇ ਜੀਅ ਨਾਲੇ’ ਹੈ
‘ਓਤ-ਪੋਤ ਲਪਟਾਏ’ ਹੈ

‘ਸਰਬ ਰਹਿਆ ਭਰਪੂਰ’ ਹੈ
‘ਜ਼ਾਹਰਾ ਜ਼ਹੂਰ’ ਹੈ
‘ਹਾਜ਼ਰਾ ਹਜ਼ੂਰ’ ਹੈ
‘ਲਾਡ ਲਡਾਉਂਦਾ’ ਹੈ
‘ਖੇਲ ਖਿਲਾਉਂਦਾ’ ਹੈ
‘ਪ੍ਰੇਮ ਸਹਿਤ ਗਲ ਲਾਉਂਦਾ’ ਹੈ
‘ਪ੍ਰਤਿਪਾਲੇ’ ਹੈ
‘ਨਿਤ ਸਾਰ ਸਮਾਲੇ’ ਹੈ
‘ਅਨਦ-ਬਿਨੋਦੀ’ ਹੈ
‘ਮਿਠ ਬੋਲੜਾ’ ਹੈ

does not have a ‘trunk’
does not have ‘ten heads’
does not have ‘four arms’
does not have a ‘frightening look’
is not ‘far off’.

Numerous human ‘gurus’, *Avtars* have come and gone – but the
‘manifested-form’ ‘*Shabad (Word) Guru*’ -
is only one
is ‘truth’
is ‘perfect’
is indestructible
is the one prophet from the beginning to the end
is ‘ever present’
is forever in attendance
is nearer than the hand
is the ever-present
is ever present and comfort giving
is abiding with the soul
is ever interwoven and intermingled
is pervading and permeating everywhere
is ever at hand
is omnipresent
is ever cuddling lovingly
is ever staging the play
hugs lovingly
is providing sustenance
is ever cherishing and remembering
is ever blissfully playful
is ever sweet in speech

'ਪ੍ਰੇਮ ਪੁਰਖ' ਹੈ
'ਅਤਿ ਪ੍ਰੀਤਮ' ਹੈ ।

is a loving being
is dearly affectionate.

ਇਸ ਤੋਂ ਉਲਟ, ਮਨੋਕਲਪਤ 'ਬੁਤ', 'ਤਸਵੀਰਾਂ' ਅਤੇ 'ਦੇਹ-ਧਾਰੀ ਗੁਰੂ'—
ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੀ ਉਪਰ ਦਰਸਾਈ 'ਕਸਬੱਟੀ' ਤੇ ਪੂਰੇ ਨਹੀਂ ਉਤਰਦੇ—ਕਿਉਂਕਿ
ਉਹ :—

ਅਖਾਂ ਤੋਂ ਓਹਲੇ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ
ਸਦਾ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ
'ਬਦਲ' ਜਾਂਦੇ ਹਨ
'ਬਿਨਸਨਹਾਰ' ਹਨ
'ਪੂਰਨ' ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ
'ਸਰਬੱਗ' ਨਹੀਂ ਹਨ
'ਰਵਿ-ਰਹਿਆ-ਭਰਪੂਰ' ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ।

ਇਸ ਲਈ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਅਨੁਸਾਰ—ਐਸਾ 'ਸਰਬ-ਰਹਿਆ-ਭਰਪੂਰ'
'ਗੁਰੂ' ਤਾਂ ਸਿਰਫ 'ਸਬਦ' ਹੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ :—

'ਸਚਾ ਸਤਿਗੁਰੁ ਸਬਦੁ ਅਪਾਰਾ ॥ ਤਿਸ ਦੇ ਸਬਦਿ ਨਿਸਤਰੇ ਸੰਸਾਰਾ ॥'
(ਪੰਨਾ—1055)

'ਸਬਦੁ ਗੁਰ ਪੀਰਾ, ਗਹਿਰ ਗੰਭੀਰਾ, ਬਿਨ ਸਬਦੈ ਜਗੁ ਬਉਰਾਨੰ ॥'
(ਪੰਨਾ—635)

'ਤੇਰਾ ਸਬਦੁ ਤੂੰ ਹੈ ਹਹਿ ਆਪੇ, ਭਰਮੁ ਕਹਾਹੀ ॥' (ਪੰਨਾ—162)

'ਆਪੇ ਸਤਿਗੁਰੁ ਆਪਿ ਸਬਦੁ ਜੀਓ, ਜੁਗ ਜੁਗ ਭਗਤ ਪਿਆਰੇ ॥'
(ਪੰਨਾ—246)

'ਜਹ ਕਹ ਤਹ ਭਰਪੂਰੁ, ਸਬਦੁ ਦੀਪਕਿ ਦੀਪਾਯਉ ॥'
(ਪੰਨਾ—1395)

'ਆਨਦ ਮੂਲੁ ਰਾਮੁ ਸਭੁ ਦੇਖਿਆ—ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਗੋਵਿਦੁ ਗਜਿਆ ॥'
(ਪੰਨਾ—1315)

'ਇਕਾ ਬਾਣੀ ਇਕੁ ਗੁਰੁ, ਇਕੋ ਸਬਦੁ ਵੀਚਾਰਿ ॥' (ਪੰਨਾ—46)

'ਏਕੰਕਾਰਹੁ ਸਬਦੁ ਧੁਨਿ ਓਅੰਕਾਰ ਅਕਾਰੁ ਬਣਾਇਆ ॥'
(ਵਾ: ਭਾ: ਗੁ: 26/2)

ਅਤੇ ਇਹ 'ਸਬਦ-ਰੂਪ' 'ਗੁਰੂ' ਸਦਾ ਲਈ, ਜੁਗੋ-ਜੁਗ, ਇਕੋ-ਇਕ
'ਅਵਤਾਰ' ਹੈ ।

Opposed to this, the imaginary 'idols', pictures, and 'human gurus **do not stand up to the stated 'test' of Gurbani because they: -**

can go out of one's sight
can never be at hand or present all the time
can change
are destructible
can never be perfect
are not omniscient
can never be fully permeating and pervading.

That is why according to the light of *Gurbani* - such '**fully permeating and pervading**' '*Guru*' can only be the '*Shabad*' or Word:-

True is the True Guru and peerless is his word, through his Gurbani, the world is saved. 1055

The profound and unfathomable Name is his Guru and the spiritual guide. Without the Name the world is gone mad. 635

Thine is the Gurbani, thou art, and hast Become, all by thyself, where is the doubt 162

The Lord Himself is the true Guru and Himself the Gurbani. In every age His Saints are dear to Him 246

The Lord is fully pervading every-where. It is the Guru, who has lighted the lamp of His Name 1395

Through the Guru's teachings, the Master of the universe has become manifest unto me and I now see the Lord, the source of bliss, pervading everywhere. 1315

There is but one Divine sermon, uttered by the only Guru; there is One Name to reflect upon 46

8 *From Ekangkaar came the vibration of the Word and manifestation of Ongkar, came into being.* VBG 26/2
and this *Guru*, the manifestation of the *Shabad* is the one and only one eternal '*Avatar*' or prophet.

‘ਆਦਿ ਅੰਤਿ ਏਕੇ ਅਵਤਾਰਾ ॥ ਸੋਈ ਗੁਰੂ ਸਮਝਿਯਹੁ ਹਮਾਰਾ ॥’

(ਚੌਪਈ ਪਾ: ੧੦)

ਏਸੇ ਕਰਕੇ ਗੁਰਬਾਣੀ-ਐਸੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਦੀ ‘ਖੋਜ’ ਦੀ ਸਿਫਾਰਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ :---

‘ਐਸਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਲੋੜਿ ਲਹੁ, ਜਿਸੁ ਜੇਵਡੁ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਇ ॥

ਤਿਸੁ ਸਰਣਾਈ ਫੁਟੀਐ, ਲੇਖਾ ਮੰਗੈ ਨ ਕੋਇ ॥’ (ਪੰਨਾ—1089)

ਸੋ ਗੁਰੁ ਕਰਉ ਜਿ ਸਾਚੁ ਦ੍ਰਿੜਾਵੈ, ਅਕਥੁ ਕਥਾਵੈ ਸਬਦਿ ਮਿਲਾਵੈ ॥

(ਪੰਨਾ— 686)

ਐਸੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਦੇ ‘ਦਰਸਨ’ ਜਾਂ ‘ਮਿਲਾਪ’ ਦੀ ਜੁਗਤੀ, ਗੁਰਬਾਣੀ ਵਿਚ ਸਿਰਫ ਸਬਦ ਦੀ ਕਮਾਈ, ਅਥਵਾ ‘ਸਬਦ-ਸੁਰਤ’ ਦੁਆਰਾ ‘ਨਾਮ-ਸਿਮਰਨ’ ਹੀ ਦਸੀ ਗਈ ਹੈ :—

‘ਸਾਹਿਬ ਮੇਰਾ ਸਦਾ ਹੈ ਦਿਸੈ ਸਬਦੁ ਕਮਾਇ ॥’ (ਪੰਨਾ—509)

‘ਜੀਆ ਅੰਦਰਿ ਜੀਉ ਸਬਦੁ ਹੈ ਜਿਤੁ ਸਹ ਮੇਲਾਵਾ ਹੋਇ ॥’

(ਪੰਨਾ— 1250)

‘ਪੁਰੈ ਸਬਦਿ ਪ੍ਰਭੁ ਮਿਲਿਆ ਆਈ ॥’ (ਪੰਨਾ—514)

‘ਸਬਦੇ ਹੀ ਨਾਉ ਉਪਜੈ, ਸਬਦੇ ਮੇਲਿ ਮਿਲਾਇਆ ॥’ (ਪੰਨਾ-644)

‘ਨਿਰਭਉ ਸਬਦੁ ਗੁਰੁ ਸਚੁ ਦਾਤਾ, ਜੋਤੀ ਜੋਤਿ ਮਿਲਾਇਦਾ ॥’

(ਪੰਨਾ—1034)

‘ਉਚੀ ਪਦਵੀ ਉਚੈ ਉਚਾ, ਨਿਰਮਲ ਸਬਦੁ ਕਮਾਇਆ ॥’

(ਪੰਨਾ—1041)

‘ਨਿਰੰਕਾਰ ਚਾਰ ਪਰਮਾਰਥ ਪਰਮ ਪਦ,

ਸਬਦ ਸੁਰਤਿ ਅਵਗਾਹਨ ਅਭਿਆਸ ਹੈ ॥’ (ਕ. ਭਾ. ਗੁ. 125)

ਇਹ ‘ਸਬਦ-ਸੁਰਤ’ ਦੀ ਕਮਾਈ ਸਿਰਫ ਸਾਧ-ਸੰਗਤ ਵਿਚ ਹੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ :—

‘ਸੰਤਾ ਸੰਗਤਿ ਮਿਲਿ ਰਹੈ, ਤਾ ਸਚਿ ਲਗੈ ਪਿਆਰੁ ॥’

(ਪੰਨਾ— 756)

‘ਮਿਲੁ ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਭਜੁ ਕੇਵਲ ਨਾਮ ॥’ (ਪੰਨਾ—12)

‘ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਗੁਰ ਸਬਦ ਸੁਰਤੀ ॥’ (ਵਾ: ਭਾ: ਗੁ: 7/6)

‘ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਗੁਰ ਸਬਦੁ ਕਮਾਈ ॥’ (ਵਾ: ਭਾ: ਗੁ: 16/1)

‘ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਗੁਰ ਸਬਦੁ ਵਿਲੋਵੈ ॥’ (ਵਾ: ਭਾ: ਗੁ: 29/9)

There is only one God who was in the beginning and will be in the end. Know and understand this for sure, He is my Guru.
Benti Chaupi P 10

For this reason, Gurbani recommends that ‘research’ should be done on such a Guru: -

Find thou out such a True Guru, equal to whom there is not another. In his refuge, the mortal is realized, and none asks him to render an account 1089

Adopt thou such a Guru, who may implant truth in thee, make thee utter the Ineffable Lord and unite thee with the Name. 686

In Gurbani it is stated that the method of receiving the ‘darshan’ (audience) or the encounter with such a Satguru is only through the cultivation of the Shabad, or ‘Naam Simran through ‘Word-consciousness’: -

My Master is eternal. he is seen by practicing the Name meditation. 509

Within the mortal, the life is of the Lord's name, by which he meets with his Spouse 1250

Through the perfect Gurbani, the Lord comes and meets the man 514

By Guru's instruction, the Name wells up in the mind and by Guru's instruction, the mortal is united in the Lord's union 644

By the True Guru's instruction, the Fear-free Lord is known, and he blends the man's soul with the supreme soul 1034

Practicing the immaculate Name, one is blessed with the high status and is rendered the loftiest of the lofty 1041

10 *To get connected with the Primal Being and acquire the highest spiritual state, one has to meditate by churning the Shabad in the consciousness while participating in the four actions (namely participating (1) in the Sadh Sangat, the company of the holy, (2) focusing the attention on the Guru (3) taking the charanphaul Amrit (4) churning the Shabad in the consciousness.* KBG 125

This cultivation of the Shabad or Word-Consciousness can only take place in the Sadh Sangat, the company of the holy: -

If he joins the society of the saints, then comes he to embrace love for truth 756

Joining the society of saints, contemplate over the Name alone 12

Reaching the holy congregation, the consciousness of a Gurmukh gets absorbed in the Word of the Guru VBG 7/6

One accomplishes the word of the Guru in Sadh Sangat, the company of the holy VBG16/1

In the company of the Sadh Sangat, churn (contemplate the Shabad of the Guru. VBG29/9

‘ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਗੁਰ ਸਬਦੁ ਪਿਆਰਾ ॥’ (ਵਾ: ਭ: ਗੁ: 29/20)

‘ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਗੁਰ ਸਬਦੁ ਵਸੰਦਾ ॥’ (ਵਾ: ਭਾ: ਗੁ: 16/3)

ਦੂਜੇ ਲਫਜ਼ਾਂ ਵਿਚ, ‘ਸਬਦ-ਸੁਰਤ’ ਦੀ ਕਮਾਈ, ਅਥਵਾ ਅੰਤ੍ਰ-ਮੁਖੀ ‘ਨਾਮ ਅਭਿਆਸ’ ਕਮਾਈ ਜਾਂ ‘ਸਿਮਰਨ’ ਦੁਆਰਾ ਹੀ :—

ਅਗਿਆਨਤਾ ਦਾ ‘ਹਨੇਰ’ ਦੂਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ।

‘ਭਰਮ’ ਮਿਟਦੇ ਹਨ ।

‘ਬਜਰ ਕਪਾਟ’ ਖੁਲ੍ਹਦੇ ਹਨ ।

ਹਉਮੈ ਦੂਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ।

ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ।

ਪ੍ਰਭੂ ਨਾਲ ਮੇਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ।

‘ਗੋਬਿੰਦ ਗੱਜਦਾ’ ਹੈ ।

ਅਨਾਹਦ ‘ਗੁਣ-ਝਣ’ ਮਹਿਸੂਸ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ।

‘ਅਨਹਦ-ਧੁਨੀ’ ਸੁਣਦੀ ਹੈ ।

‘ਅਸਚਰਜ ਮਹਾਰਜ’ ਦਾ ਸੁਆਦ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ।

ਮਨ ‘ਅਲਮਸਤ ਮਤਵਾਰਾ’ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ।

ਮਨ ਇਲਾਹੀ ‘ਨਾਮ-ਖੁਮਾਰੀ’ ਮਾਣਦਾ ਹੈ ।

ਜੀਵਨ ਸਫਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ।

ਸੁਪਨਿਆਂ ਵਿਚ ਕਦੇ ਕਦਾਈਂ ਭਿੰਨ-ਭਿੰਨ ਕ੍ਰਿਸ਼ਮੇ, ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ, ‘ਦਰਸ਼ਨ’, ‘ਕੌਤਕ’ ਆਦਿ, ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਇਲਾਹੀ ਦੇਸ ਦੇ ਲਿਸ਼ਕਾਰੇ ਜਾਂ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਜਾਂ ਸਤਿਗੁਰੂ ਦੇ ‘ਦਰਸ਼ਨ’ ਸਮਝ ਕੇ, ਫੁੱਲੇ ਨਹੀਂ ਸਮਾਉਂਦੇ ! ਇਹ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਜਾਂ ‘ਦਰਸ਼ਨ’ ਸਾਡੇ ਮਨ, ਬੁੱਧੀ, ਅੰਤਿਸ਼ਕਰਨ ਵਿਚ ਜਮਾਂ ਹੋਏ ਮਨੋਕਲਪਤ ਖਿਆਲਾਂ ਜਾਂ ਨਿਸ਼ਚਿਆਂ ਦਾ ‘ਅਚੇਤ ਅਕਸ’ ਦਾ ‘ਝਲਕਾਰਾ’ ਜਾਂ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ।

“ਸਤਿਗੁਰ ਨੋ ਸਭੁ ਕੋ ਵੇਖਦਾ ਜੇਤਾ ਜਗਤੁ ਸੰਸਾਰੁ ॥

ਡਿਠੈ ਮੁਕਤਿ ਨ ਹੋਵਈ ਜਿਚਰੁ ਸਬਦਿ ਨ ਕਰੇ ਵੀਚਾਰੁ ॥” (ਪੰਨਾ-594)

ਜੇ ਸਚੀ-ਮੁਚੀ ਏਹ ਸਤਿਗੁਰੂ ਦੇ ਪ੍ਰਤੱਖ ਦਰਸ਼ਨ ਹੋਣ ਤਾਂ ਸਾਡਾ ਜੀਵਨ ਫੋਰਨ ‘ਮਨਮੁਖਤਾਈ’ ਤੋਂ ਬਦਲ ਕੇ ‘ਗੁਰਮੁਖਤਾਈ’ ਵਾਲਾ ਹੋ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਜੀਵਨ ਦੀ ਪੁਰਾਣੀ ‘ਰੋੜ੍ਹ’ (Routine), ਉਲਟ ਕੇ, ‘ਆਤਮ ਪ੍ਰਾਇਣ ਹੋ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ।

In the Sadh Sangat, the company of the holy, the love for the Word of the Guru arises.
VBG 29/20

In the Sadh Sangat, the company of the holy, the Word of the Guru resides.
VBG 16/3

In other words, it is only through the cultivation of the ‘Word-Consciousness’ or the ‘contemplation of the Naam’ in the innate self within or through ‘Simran’ that: -

The darkness of ignorance can be dispelled.

‘Doubts’ get erased.

The heavy doors (of ignorance) open up.

Egotism is dispelled.

The *darshan* or audience with the Primal Being take place.

The connection with the Primal Being takes place.

Gobind, (God) thunders.

The Unstruck ‘Melody is sensed.

The Unstruck Sound is heard.

The Delightful Taste of the Wondrous Supreme Relish is experienced.

The mind becomes ‘totally intoxicated’.

The mind enjoys the spiritual ‘intoxication’ of the *Naam*.

Life becomes a success.

Sometimes in our dreams we cannot contain our happiness when we witness various miracles, scenes, ‘*darshan*’, wondrous happenings etc. which we interpret as visions of the spiritual world or as receiving *darshan or audience of the Immortal Lord or the Satguru!* This scene or ‘*darshan*’ is the ‘unconscious reflection’ or flash or manifestation of the accumulated imaginary thoughts or tendencies of our mind, intellect or sub-consciousness.

All the mortals, that there are, of the world, behold the true Guru, By merely seeing the Guru, one is not emancipated, until one reflects not on the Guru's hymns
594

If these are really true face-to-face *darshans*, then our life should at once change from one that is ‘Mind-Orientated’ to one that is ‘*Guru-orientated* and the previous routines of life should take a right-about-turn to one that is dedicated to the soul.

ਰਾਮ ਗੁਰਿ ਮੋਹਨਿ ਮੋਹਿ ਮਨੁ ਲਈਆ ॥

ਹਉ ਆਕਲ ਬਿਕਲ ਭਈ ਗੁਰ ਦੇਖੇ,

ਹਉ ਲੋਟ ਪੋਟ ਹੋਇ ਪਈਆ ॥ (ਪੰਨਾ—836)

ਦਰਸਨ ਦੇਖਤ ਹੀ ਸੁਧ ਕੀ ਨ ਸੁਧ ਰਹੀ,

ਬੁਧ ਕੀ ਨ ਬੁਧ ਰਹੀ ਮਤਿ ਮੈ ਨ ਮਤਿ ਰੈ ॥ (ਕ. ਭਾ. ਗੁ. 25)

ਸ਼ਰਾਬ ਦਾ 'ਪੈਗ' (Peg) ਪੀਣ ਨਾਲ—ਤਨ, ਮਨ, ਬੁਧੀ ਉਤੇ ਕੋਈ ਅਨੋਖਾ ਅਸਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਹਾ ਕਿ :—

ਸਰੂਰ

ਹੁਲਾਸ

ਖੁਸ਼ੀ

ਖੇੜਾ

ਚਾਉ

ਉਮਾਹ

ਬੇ-ਫ਼ਿਕਰੀ

ਨਿਰ-ਭੈਤਾ

ਜੋਸ਼

ਆਦਿ, ਜੋ ਸ਼ਰਾਬੀ ਦੀ :—

ਤਕਣੀ

ਆਵਾਜ਼

ਹਰਕਤ

ਅਦਾਵਾਂ

ਸੋਚਨੀ

ਵਰਤਾਵਾ

ਖਾਣ

ਪੀਣ

ਸੌਣ

ਜਾਗਣ

ਆਦਿ, ਜੀਵਨ ਦੇ ਹਰ 'ਪੱਖ' ਵਿਚ ਆਪ-ਮੁਹਾਰੇ ਪ੍ਰਗਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਪਰ, ਇਹ ਹਾਲਤ ਉਦੋਂ ਤਾਈਂ ਕਾਇਮ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ਜਦ ਤਾਈਂ 'ਸਰੂਰ' ਚੜਿਆ ਰਹੇ।

The Guru-God, the bewitcher, has bewitched my soul, seeing my Guru I am wonder-struck, and I have entered the realm of beatitude 836

Upon witnessing the insight (of the Lord's presence) consciousness lost its presence, the mind lost its discerning power and the intellect lost its intelligence. KBG 25

Upon taking a peg of alcohol, an unusual effect takes place on the body, mind and intellect, like: -

intoxication

elation

happiness

enchantment

joy

exuberance

lack of worry

fearlessness

enthusiasm

etc which affects the alcoholic's

vision

voice

movement

hostility

thinking

social contact

(way of) eating

(way of) drinking

(style of) of sleeping

(way of keeping) awake

etc., which manifests itself in every 'facet' of (the alcoholics) life. But this condition prevails for so long as the 'intoxication remains.

ਜਦ 'ਸਰੂਰ' ਉਤਰ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਫਿਰ ਸ਼ਰਾਬੀ ਆਪਣੀ ਪਹਿਲੀ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਐਨ ਏਸੇ ਤਰਾਂ—ਜਦ ਗੁਰਮੁਖ ਪਿਆਰੇ 'ਸਬਦ-ਸੁਰਤ' ਦੀ ਕਮਾਈ ਅਥਵਾ ਸਿਮਰਨ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਸਤਿਗੁਰੂ ਦੀ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਦੁਆਰਾ-ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਅੰਤ-ਆਤਮੇ :—

ਮਨ ਇਕਾਗਰ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
ਸਬਦ-ਸੁਰਤ ਦਾ 'ਮੇਲ' ਹੁੰਦਾ ਹੈ।
ਆਤਮਿਕ 'ਖਿੱਚ' ਖਾਂਦਾ ਹੈ।
ਸਬਦ ਵਿਚ 'ਲਿਵ ਲੀਨ' ਹੁੰਦਾ ਹੈ।
'ਰੁਣ-ਬੁਣ' ਛਿੜਦੀ ਹੈ।
ਆਤਮਿਕ 'ਕਲਾ' ਵਰਤਦੀ ਹੈ।
'ਅਨਹਦ-ਧੁਨੀ' ਸੁਣਦੀ ਹੈ।
'ਅਣਮਤਿਆ ਮੰਦਲ' ਵੱਜਦਾ ਹੈ।
'ਬਿਨ ਸਾਵਣ ਘਨਹਰ' ਗੱਜਦਾ ਹੈ।
'ਝਿਮ-ਝਿਮ ਵਰਸੈ ਅੰਮ੍ਰਿਤਧਾਰਾ ਹੁੰਦਾ' ਹੈ।
'ਪ੍ਰਿਮ-ਪਿਆਲਾ' ਪੀਂਦਾ ਹੈ।
ਪ੍ਰਿਮ-ਰਸ ਦਾ ਅਸਚਰਜ ਸਵਾਦ ਚਖਦਾ ਹੈ।
'ਨਾਮ' ਦਾ ਸੋਮਾ ਫੁਟਦਾ ਹੈ।
'ਅਨਹਦ-ਨਾਦ' ਸੁਣਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।
'ਅੰਮ੍ਰਿਤ-ਭੋਜਨ ਛਕਦਾ ਹੈ।
'ਨਿਜ-ਘਰ' ਵਾਸਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।
'ਗੋਬਿੰਦ-ਗੱਜਦਾ' ਹੈ।
'ਪਿਉ-ਦਾਦੇ ਕਾ ਖਜਾਨਾ' ਦਿਸਦਾ ਹੈ।
ਅਨੰਤ ਆਨੰਦ ਮਾਣਦਾ ਹੈ।
'ਨਾਮ-ਖੁਮਾਰੀ' ਚੜਦੀ ਹੈ।

ਆਦਿ, ਅਨੇਕਾਂ ਆਤਮਿਕ ਗੁਣਾਂ ਦੀਆਂ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਦਾ ਪਾਤਰ ਬਣਦਾ ਹੈ।

ਇਹ 'ਨਾਮ-ਖੁਮਾਰੀ'—ਫੇਰ ਉਤਰਦੀ ਨਹੀਂ, ਕਿਉਂਕਿ ਗੁਰਮੁਖ ਜਨ, 'ਸਬਦ-ਸੁਰਤ ਲਿਵਲੀਨ ਹੋ ਕੇ ਦਿਨ ਰਾਤ ਆਤਮਿਕ 'ਪ੍ਰਿਮ-ਪਿਆਲੇ' ਦਾ 'ਅਮਿਓ-ਰਸ' ਪੀ-ਪੀ ਕੇ ਅਲਮਸਤ ਮਤਵਾਰੇ ਅਥਵਾ 'ਖੀਵੇ' ਹੋਏ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ 'ਗੁਰਮੁਖ ਅਵਸਥਾ' ਨੂੰ ਗੁਰਬਾਣੀ ਵਿਚ ਇਉਂ ਦਰਸਾਇਆ ਹੈ : -

When the intoxication recedes, the condition of the alcoholic returns to what it was before.

Exactly in the same way – when the *guru*-beloveds cultivate the 'word-consciousness' or do *simran* then through the blessings of the *Guru* in their innate self, within: -

the mind is able to focus or concentrate.
the connection of the word-consciousness takes place.
they experience a divine 'pull'.
they get 'absorbed' in the *Shabad* or word.
'Celestial Melody' begins.
Divine 'Power' comes into play.
'Unstruck-Sound' can be heard.
the skinless drums begin to sound.
without the rainy season, the clouds shake with thunder.
slowly, gently, drop by drop, the stream of nectar trickles down
within.
drink from the 'goblet of love'.
they enjoy the wondrous taste of love-relish.
the fountain of '*Naam*' bursts forth.
Unstruck Music can be heard.
they eat the ambrosial-food.
they abide in the true home within.
Gobind, the Lord of the world thunders.
they can see the heritage treasure of their ancestors.
they enjoy Eternal Bliss.
they are enveloped by the intoxication of the *Naam*.

etc and in this way they become the beneficiaries of numerous divine virtues.

This 'intoxication of the *Naam*' then does not wear off because the *Guru*-orientated, immersed in the *Shabad* or Word Consciousness, day and night continue to drink the 'Ambrosial Essence' (of *Naam*) from the divine 'Goblet of Love' and remain in a state of inebriation and rapture or intoxication. This 'state of a *Gurmukh*' is mentioned in *Gurbani* as follows: -

ਹਰਿ ਰਸੁ ਪੀਵਤ ਸਦ ਹੀ ਰਾਤਾ ॥ ਆਨ ਰਸਾ ਖਿਨ ਮਹਿ ਲਹਿ ਜਾਤਾ ॥
ਹਰਿ ਰਸੁ ਪੀਵੈ ਅਲਮਸਤੁ ਮਤਵਾਰਾ ॥ (ਪੰਨਾ—377)

ਤੇਰਾ ਜਨੁ ਰਾਮ ਰਸਾਸਿਣਿ ਮਾਤਾ ॥
ਪ੍ਰੇਮ ਰਸਾ ਨਿਧਿ ਜਾ ਕਉ ਉਪਜੀ, ਛੋਡਿ ਨ ਕਤਹੁ ਜਾਤਾ ॥
(ਪੰਨਾ—532)

ਰਾਮ ਰਸਾਇਣਿ ਜੋ ਜਨ ਗੀਏ ॥
ਚਰਨ ਕਮਲ ਪ੍ਰੇਮ ਭਗਤੀ ਬੀਏ ॥ (ਪੰਨਾ—198)

ਗੁਰਮੁਖਾਂ ਦੀ ਇਹ ਅਲੌਕਿਕ ਆਤਮਿਕ ਅਵਸਥਾ ਗੁਣੀ-ਛਿਪੀ ਨਹੀਂ
ਰਹਿ ਸਕਦੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ :—

ਅਖਾਂ ਦੀ 'ਬਿਨੋਦੀ'
ਤਕਣੀ ਦਾ 'ਤੇਜ਼'
ਚਿਹਰੇ ਦਾ 'ਠਰੰਮਾ'
ਚਿਹਰੇ ਦਾ 'ਖਿੜਾਓ'
ਮਥੇ ਦੀ 'ਚਮਕ'
ਬੋਲੀ ਦੀ 'ਮਿਠਾਸ'
ਬਚਨਾਂ ਦੀ 'ਦਾਮਨਿਕ ਸ਼ਕਤੀ'
ਮਨ ਦੀ ਸ਼ਾਂਤੀ
'ਦਇਆ-ਖਿਮਾ' ਵਾਲਾ ਵਰਤਾਰਾ
ਪਿਆਰ ਦੀ 'ਅਕ੍ਰਿਖਨ ਖਿੱਚ'
ਪ੍ਰਿਅ-ਪਿਆਲੇ ਦੀ 'ਮਸਤੀ'
ਨਾਮ ਦੀ 'ਖੁਮਾਰੀ'

ਆਦਿ, ਅਨੇਕਾਂ ਆਤਮਿਕ ਗੁਣਾਂ ਵਾਲੇ 'ਦੈਵੀ-ਜੀਵਨ' ਦੀ 'ਬੇਰਾਗੀ-
ਅਵਸਥਾ' ਦਾ, ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਹਰ 'ਤਕਣੀ', 'ਬੋਲ', 'ਹਰਕਤ', 'ਸੋਚ' ਵਿਚੋਂ,
ਫੁਲ ਦੀ 'ਖੁਸ਼ਬੋ' ਵਾਂਗ, ਸੁਤੇ-ਸਿੱਧ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਹੁੰਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ।

'ਰਤਨੁ ਲੁਕਾਇਆ ਲੁਕੈ ਨਾਹੀ—ਜੇ ਕੋ ਰਖੈ ਲੁਕਾਈ ॥' (ਪੰਨਾ—608)
'ਅਨਿਕ ਜਤਨ ਕਰਿ ਹਿਰਦੈ ਰਾਖਿਆ ਰਤਨੁ ਨ ਛੁਪੈ ਛੁਪਾਇਆ ॥'
(ਪੰਨਾ—659)

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਗੁਰਮੁਖ ਜਨ ਦੀ 'ਰੂਹ', 'ਸਰਬ-ਰਹਿਆ-ਭਰਪੂਰ' 'ਸਬਦ' ਦੇ
'ਆਤਮਿਕ ਪ੍ਰਕਾਸ਼' ਦੇ ਅਕਾਸ਼ਾਂ ਵਿਚ :—

while other essences wear off in an instant. 377
One who drinks in the Lord's sublime essence, is intoxicated and enraptured.
Your humble servant, O Lord, is intoxicated with Your sublime essence.
One who obtains the treasure of the Nectar of Your Love, does not renounce it to
go somewhere else. 532

Those humble beings who are accustomed to the Lord's sublime essence,
are pierced through with loving devotional worship of the Lord's Lotus Feet. 198

The supernatural divine status of *Gurmukhs* or *Guru* Orientated persons can
never remain a secret or be hidden, because through: -

the 'playfulness' of their eyes
the 'power' in their look
the 'composure' on their face
the 'bloom' on their face
the 'shine' on their forehead
the 'sweetness' of their voice
the 'dynamic power' of their words
their peace of mind
their dealings of 'compassion and forgiveness'
the 'attracting power' of their love
their 'Intoxication' in the goblet or cup of love
their 'Intoxication' in the *Naam*

etc., the manifestation of their 'Divine Life's 'Unattached Status' with
numerous Divine Virtues, automatically keep manifesting like the 'fragrance'
of a flower at every 'glance', 'spoken word', 'action', 'thought' of theirs.

By concealing, the emerald remains not concealed, even though one may try to
conceal 608

With various efforts, I have enshrined it in my mind but, by concealing, the jewel
cannot remain concealed 659

In this way the 'spirit' of the *Guru*-Orientated person stays: -

ਉਡਾਰੀਆਂ ਲਾਉਂਦੀ
ਤਾਰੀਆਂ ਲਾਉਂਦੀ
ਜੀਂਦੀ
ਥੀਂਦੀ
ਵਸਦੀ
ਮੌਲਦੀ

ਤੁਣਕੇ ਖਾਂਦੀ
ਹਸਦੀ
ਖੇਲਦੀ

ਲਾਡ ਲਡਾਉਂਦੀ

ਅਨੰਤ ਇਲਾਹੀ ਰਸ, ਰੰਗ, ਸਵਾਦ, ਪ੍ਰੇਮ-ਸਵੈਪਨਾ ਮਾਣਦੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ।

ਇਹੋ 'ਗੁਰਮੁਖ ਜਨ' ਦਾ :—

ਧਰਮ

ਕਰਮ

ਗਿਆਨ

ਮਜ਼ਹਬ

ਕਰਤਵ

ਪਾਠ-ਪੂਜਾ

ਪ੍ਰਮਾਰਥ

ਭਜਨ

ਜੀਵਨ

ਕਲਿਆਨ ਹੈ ।

ਇਸ ਇਲਾਹੀ 'ਪ੍ਰੇਮ-ਸਵੈਪਨਾ' ਦੇ ਆਤਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਵਿਚੋਂ 'ਨਿਕਲਨਾ' ਹੀ,
ਉਸ ਦੀ ਆਤਮਿਕ 'ਮੌਤ' ਹੈ ।

ਜਹ ਜਹ ਦੇਖਾ ਤਹ ਤਹ ਤੂ ਹੈ ਤੁਝ ਤੇ ਨਿਕਸੀ ਫੂਟਿ ਮਰਾ ॥

(ਪੰਨਾ—25)

ਨਾਨਕ ਜਿਤੁ ਵੇਲਾ ਵਿਸਰੈ ਮੇਰਾ ਸੁਆਮੀ,

ਤਿਤੁ ਵੇਲੈ ਮਰਿ ਜਾਇ ਜੀਉ ਮੇਰਾ ॥ (ਪੰਨਾ—562)

ਗੁਰਮੁਖ ਜਨ ਦੀ ਇਸ :—

ਆਤਮਿਕ 'ਖੁਸ਼ਬੋ'

ਰਹਿਣੀ-ਬਹਿਣੀ

11

soaring

swimming

living

existing

abiding

blooming

jolting

laughing

playing

cuddling

and enjoying unlimited relish, hue, Love of the Self in the skies of the 'ever present, all engulfing', 'Divine Illumination' of the 'Shabad'.

This is the *Guru-Orientated* person's

duty

action

knowledge

religion

performance

recitation of scriptures and worship

religious pursuit

religious devotion

life

emancipation.

To come out from the **divine illumination of this spiritual 'Love of the Innate Self' is indeed a spiritual 'death' for him.**

1 *Wherever I look, You are there. Outside of You, I would burst and die.* 25

2 *O Nanak, that moment when I forget my Lord and Master - at that moment, my soul dies.* 562

With this *Guru-Orientated* person's: -

spiritual fragrance

life-style

11

ਭੁਲ-ਭੁਲ ਪੈਂਦਾ 'ਪਿਆਰ'

ਪਿਆਰ 'ਤਕਣੀ'

ਦਾਮਨਿਕ 'ਛੋਹ'

ਪ੍ਰੇਮ-ਸਵੈਪਨਾ ਦੀਆਂ ਲਿਸ਼ਕਾਂ

ਸਬਦ-ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦੀ ਲਿਸ਼ਕ

ਦੇਵੀ ਸੁਭ ਭਾਵਨਾਵਾਂ

ਦਾਮਨਿਕ ਜੀਵਨ

ਚੁੰਬਕੀ ਖਿਚ

ਨਾਲ, ਬੇਅੰਤ ਹੋਰ ਅਭਿਲਾਖੀ ਜੀਵਾਂ ਦਾ ਭਲਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ—ਜੋ ਉਸ ਦੇ ਨੇੜੇ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਯਾ ਸੰਗਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ।

ਗੁਰਮੁਖਿ ਕੋਟਿ ਉਧਾਰਦਾ ਭਾਈ—ਦੇ ਨਾਵੇ ਏਕ ਕਣੀ ॥

(ਪੰਨਾ—608)

ਸਾਧ ਕੇ ਸੰਗਿ ਨਹੀਂ ਕਛੁ ਘਾਲ ॥ ਦਰਸਨੁ ਭੇਟਤ ਹੋਤ ਨਿਹਾਲ ॥

(ਪੰਨਾ—272)

ਕਬੀਰ ਸੁੱਈ ਮੁਖ ਧੰਨਿ ਹੈ ਜਾ ਮੁਖਿ ਕਹੀਐ ਰਾਮੁ ॥

ਦੇਹੀ ਕਿਸ ਕੀ ਬਾਪੁਰੀ ਪਵਿਤ੍ਰੁ ਹੋਇਗੋ ਗ੍ਰਾਮੁ ॥ (ਪੰਨਾ—1370)

ਗੁਰਬਾਣੀ ਵਿਚ 'ਸਬਦ' ਅਖਰ ਬੇਅੰਤ ਵਾਰੀ, ਇਸ ਦੇ ਸੂਖਮ ਅੰਤ੍ਰੀਵ ਆਤਮਿਕ ਭਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ।

ਬਾਹਰਮੁਖੀ ਬਿਰਤੀ ਹੋਣ ਕਾਰਨ—ਅਸੀਂ 'ਸਬਦ' ਦੇ ਅਖਰੀ ਸਰੂਪ ਦੇ ਦਿਮਾਗੀ, ਓਪਰੇ ਜਿਹੇ ਅਰਥਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਜਾਣੂ ਹਾਂ, ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਸੂਖਮ 'ਅੰਤ੍ਰੀਵ ਅਨੁਭਵੀ ਆਤਮਿਕ' ਭਾਵਾਂ ਤੋਂ :—

ਅਨਜਾਣ ਹਾਂ

ਅਗਿਆਨੀ ਹਾਂ

ਬੇ-ਪ੍ਰਵਾਹ ਹਾਂ

ਅਵੇਸਲ ਹਾਂ, ਯਾ

ਜਾਣ ਬੁਝ ਕੇ ਮਚਲੇ

ਹੋਇ ਹੋਏ ਹਾਂ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਅਸੀਂ 'ਸਬਦ' ਦੇ ਅਨੁਭਵੀ 'ਤੱਤ-ਗਿਆਨ', 'ਅੰਤ੍ਰੀਵ ਭਾਵਨਾ' ਅਤੇ ਗੁਝੇ ਆਤਮਿਕ ਭੇਦਾਂ ਨੂੰ ਬੁਝ, ਸੀਝ, ਪਹਿਚਾਨ ਨਹੀਂ ਸਕੇ । ਇਸੇ ਲਈ 'ਸਬਦ' ਦੇ ਆਤਮਿਕ ਲਾਹੇ, ਫਲ, ਨਤੀਜੇ ਅਤੇ ਬਰਕਤਾਂ ਤੋਂ ਅਸੀਂ

love-filled 'glance'

dynamic touch

reflections of the innate Self-love

reflection of the *Shabad*

illumination

divine righteous feelings

dynamic life

magnetic pull,

numerous other seekers who approach him or associate with him, can derive benefit.

Blessing with even a particle of the Name, the Exalted Guru, saves myriads of me, O brother

608

In the society of saints, one faces not any misery, By beholding and meeting the saints the mortal becomes happy

272

Kabir, blessed is the mouth, with which mouth the Lord's Name is recited, What to say of the poor body of that creature, even his village shall be purified

1370

In Gurbani the word '*Shabad*' has been used numerous times to bring out its innate divine meanings.

Because we are focused externally, we are only aware of the intellectual and superficial meanings of the '*Shabad*'s' literal form; about its subtle, innate, intuitional, divine meanings we are: -

unaware

ignorant

unconcerned

negligent or

are knowingly feigning

ignorance. For this reason, we are unable to unravel, discover, or recognize the intuitional '*Essence-Knowledge*', the innate viewpoints and the hidden divine secrets. That is why we are devoid of the divine benefits, fruits, results and blessing of the '*Shabad*'.

ਵਾਂਝੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਾਂ ।

ਇਸੇ ਕਾਰਨ, ਆਮ ਸੰਗਤਾਂ ਵਿਚ 'ਸਬਦ' ਦੀ ਬਾਬਤ ਅਤਿਅੰਤ ਭੁਲੇਖੇ ਪਏ ਹੋਏ ਹਨ, ਜੋ ਬੇ-ਲੋੜੇ ਵਾਦ-ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਦੇ ਹਨ ।

ਇਹਨਾਂ ਲੇਖਾਂ ਦੀ ਲੜੀ ਵਿਚ :—

'ਸਬਦ'

'ਗੁਰ-ਸਬਦ'

'ਤਤ-ਸਬਦ'

'ਇਕ-ਸਬਦ'

'ਸਚ-ਸਬਦ'

'ਅਨਹਦ-ਸਬਦ'

'ਪੰਚ-ਸਬਦ'

ਦੇ ਅੰਤੀਵ ਅਨੁਭਵੀ ਗੁੱਝੇ ਆਤਮਿਕ 'ਭੇਦਾਂ' ਅਤੇ 'ਭਾਵਾਂ' ਨੂੰ, ਸਰਲ ਬੋਲੀ ਵਿਚ ਦਰਸਾਉਣ ਦਾ ਉਦਮ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ।

ਇਹ 'ਸ-ਬ-ਦ' ਸਿਰਫ

ਮੁਰਦਾ ਅਖਰ ਹੀ ਨਹੀਂ,

ਬੋਲੀ ਦੇ ਲਫਜ਼ ਹੀ ਨਹੀਂ,

ਖਿਆਲਾਂ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਹੀ ਨਹੀਂ,

ਵਲਵਲਿਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਦਾ ਸਾਧਨ ਹੀ ਨਹੀਂ

ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦਾ 'ਚਿਤ੍ਰ' ਹੀ ਨਹੀਂ,

ਬਲਕਿ, ਇਹਨਾਂ ਸਥੂਲ ਦਿਸਣਹਾਰ ਅਖਰਾਂ ਦੇ 'ਅੰਤ੍ਰ-ਗਤ' ਕੋਈ ਅਲੌਕਿਕ :—

'ਥਰ-ਥਰਾਉਂਦੀ'

'ਲਰ-ਜਰਾਉਂਦੀ'

'ਰੁਣ-ਝੁਣ' ਛੇੜਦੀ

'ਲਹਿਰਾਂ' ਮਾਰਦੀ

'ਲੁਕ-ਮਚਾਈ' ਖੋਲਦੀ

'ਕਲੋਲਾਂ' ਕਰਦੀ

'ਪ੍ਰੇਮ-ਗਲਵਕੜੀਆਂ' ਪਾਉਂਦੀ

'ਲਾਡ-ਲਡਾਉਂਦੀ'

13

For this reason, numerous doubt fallacies exist among ordinary people which have become the cause of unnecessary debates.

In these series of essays, an attempt has been made to give the innate, intuitional, hidden divine 'secrets' and meanings of: -

'Word'

'Guru's Word'

'Essence-Word'

'One-Word'

'True-Word'

'Unstruck-Word'

'Five Primal Sounds'

in simple language.

This 'S H A B A D' or W O R D is not just

a **dead** word,

a **word** of a language,

a **reference** of some thoughts,

a means of **expressing some emotions**,

a **pictorial** representation of some feelings,

but it is some supernatural 'innate'

'Vibrating'

'Attaching'

'Celestial melody clicking'

'Rippling'

'Hide-and-Seek playing'

'Frolicking'

'Lovingly-Embracing'

'Cuddling'

13

‘ਖੇਲ-ਖਿਲਾਉਂਦੀ’
 ‘ਅਨਹਦ-ਧੁਨੀ’ ਵਜਾਉਂਦੀ
 ‘ਪ੍ਰੇਮ-ਪਿਆਲਾ’ ਪਿਲਾਉਂਦੀ
 ‘ਪ੍ਰੇਮ-ਸਵੈਪਨਾ’ ਵਿਚ ਤਾਰੀਆਂ ਲਾਉਂਦੀ
 ‘ਪਿਆਰ-ਹਠਕੋਲੀਆਂ’ ਕਰਦੀ
 ‘ਪ੍ਰਕਾਸ਼-ਮਈ’
 ‘ਜੀਉਂਦੀ-ਜਾਗਦੀ’
 ‘ਗੱਜਦੀ-ਵਜਦੀ’

‘ਜੀਵਨ-ਰੋ’ ਅਥਵਾ ‘ਸਬਦ ਪ੍ਰਕਾਸ਼’ ਦੀ ‘ਆਤਮ-ਸ਼ਕਤੀ’ ਹੈ, ਜੋ:—

ਅਸਚਰਜ ਰੂਪ ਹੈ
 ਬਿਸਮਾਦ ਰੂਪ ਹੈ
 ਅਦਭੁਤ ਰੂਪ ਹੈ
 ਰਸ-ਰੂਪ ਹੈ
 ਰੰਗ-ਰੂਪ ਹੈ
 ਅਨਦ ਬਿਨੋਦੀ ਹੈ
 ਪ੍ਰੇਮ ਸਰੂਪ ਹੈ
 ਦਿਆਲ ਸਰੂਪ ਹੈ
 ਭਗਤ-ਵਛਲ ਹੈ
 ਅੰਤ੍ਰਿਜਾਮੀ’ ਹੈ
 ‘ਸਬਦ-ਗੁਰੂ’ ਹੈ
 ‘ਗੁਰ-ਮੂਰਤ’ ਹੈ
 ‘ਵਾਹੁ-ਵਾਹੁ’ ਹੈ
 ਗੁਪਤ ‘ਨਾਮ’ ਹੈ
 ‘ਅੰਮ੍ਰਿਤ’ ਹੈ।

ਪਰ—ਐਸੇ ‘ਅਸਚਰਜੋ-ਅਸਚਰਜ’, ਵਿਸਮਾਦੀ ‘ਸਬਦ-ਗੁਰੂ’ ਨੂੰ :—

ਵੇਖਣ ਵਾਲੀ ‘ਅੱਖ’ ਨਹੀਂ,
 ਪਹਿਚਾਨਣ ਵਾਲੀ ‘ਬਿਬੇਕ-ਬੁੱਧੀ’ ਨਹੀਂ,
 ਬੁਝਣ ਵਾਲਾ ‘ਤਤ-ਗਿਆਨ’ ਨਹੀਂ,
 ਚੀਨਣ ਵਾਲਾ ‘ਅਨੁਭਵ’ ਨਹੀਂ,

‘Unstruck-Melody Sounding’
 ‘Goblet of Love in the offering’
 ‘Swimming in the (pool) of ‘Self-Love’
 Lovingly playing games
 ‘Illuminating’
 ‘Living and Awake’
 ‘Rolling –Thundering’

‘life-current’ or is the ‘Divine-Power’ of the ‘Shabad or Word Manifestation’. whose form is: -

astonishing
 wondrous
 unique
 relish giving
 colorful
 (one) joyous celebration
 love
 compassion
 devotee-caring
 the inner-knower
 the ‘Shabad-Guru’
 the manifestation of the Guru
 incredibly astounding
 the ‘secret’ Naam’
 the Ambrosial Nectar.

But – to see such a ‘miracle of the marvelous’ wondrous ‘Shabad-Guru’ (we): -

do not have the ‘Eye’,
 do not have the ‘Discerning Intellect’ to recognize it.
 do not have the ‘Essence-Knowledge’ to unravel it,
 do not have the ‘Intuition’ to discover,

ਮਾਨਣ ਵਾਲਾ 'ਹਿਰਦਾ' ਨਹੀਂ,
ਆਪਾ ਵਾਰਨ ਵਾਲੀ 'ਸ਼ਰਧਾ' ਨਹੀਂ,
ਇਲਾਹੀ ਦਾਤ ਲਈ 'ਭਾਂਡਾ' ਨਹੀਂ,
ਅਨਹਦ-ਧੁਨੀ 'ਸੁਨਣ' ਵਾਲੇ ਕੰਨ ਨਹੀਂ,
ਬਿਸਮਾਦ ਹੋਣ ਵਾਲੀ 'ਭਾਵਨਾ' ਨਹੀਂ,
'ਪ੍ਰਿਮ-ਰਸ' ਮਾਨਣ ਵਾਲੀ 'ਸਵੈਪਨਾ' ਨਹੀਂ ।

ਹਾਂ ਜੀ, ਅੱਜੇ 'ਅਨਹਦ-ਸਬਦ', 'ਤਤ-ਸਬਦ', 'ਸੱਚ-ਸਬਦ', 'ਏਕ-ਸਬਦ' ਦੀ
ਅਪਾਰ ਵਡਿਆਈ ਨੂੰ—ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿਚ ਇਉਂ ਦਰਸਾਇਆ
ਗਿਆ ਹੈ :—

'ਆਤਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼' ਹੈ
'ਗੁਪਤ-ਨਾਮ' ਹੈ
'ਅਨਹਦ ਬਾਣੀ' ਹੈ
'ਅਨਹਦ ਰਾਗ' ਹੈ
'ਅਨਹਦ ਨਾਦ' ਹੈ
'ਅਨਹਦ ਧੁਨੀ' ਹੈ
ਅਨਹਦ ਲਹਿਰਾਂ ਹਨ
ਅਨਹਦ ਤਰੰਗਾਂ ਹਨ
ਤਰੰਗਾਂ ਦੀ 'ਰੁਣ-ਬੁਣ' ਹੈ
ਪਿਆਰ ਦੀ 'ਬਰ-ਕੰਬਣੀ' ਹੈ
'ਪ੍ਰਿਮ-ਸਵੈਪਨਾ' ਹੈ
'ਪ੍ਰਿਮ-ਪਿਆਲਾ' ਹੈ
'ਪ੍ਰਿਮ-ਪਦਾਰਥ' ਹੈ
'ਚੁਪ-ਪ੍ਰੀਤ' ਹੈ
'ਚੁਪ-ਮੰਡਲ' ਹੈ
'ਚੁਪ-ਚਪੋਲਾ' ਹੈ
'ਚੁਪ-ਸਨੇਹੜੇ' ਹਨ
ਅਬੋਲ ਬੋਲੀ ਹੈ
'ਰਵਿ-ਰਹਿਆ-ਭਰਪੂਰ' ਹੈ
'ਅਨਹਦ ਬੁਣਕਾਰ' ਹੈ

do not have the heart to accept as true,
do not have the 'Faith 'to sacrifice oneself,
do not have the 'Vessel' for the spiritual gift,
do not have the 'Ears' to hear the unstruck-sound,
do not have the 'desire' of being wondrous,
do not have the 'dreams of enjoying 'Love-Relish'

Yes indeed, the glory of such an 'Unstruck-Word', 'Essence-Word', 'True-
Word', 'One-Word' is mentioned in the light of *Gurbani* as follows:
is 'Divine-Illumination'

is 'secret *Naam*'
is 'Unstruck Melody' of *Gurbani*'
is 'Unstruck Raag '(song)
is 'Unstruck Sound Current'
is 'Unstruck-Melody'
'Unstruck -Waves'
'Unstruck-ripples"
the 'Jingling' of the Ripples
the 'Vibrations' of Love
is the 'Love of the Innate Self'
is the 'Goblet of Love'
is the 'Thing of Love'
is 'Silent-Love'
is in the realm of Silence'
is the silent quaffing
'Quiet-Well Wishers'
is in an Unutterable Language
is all Engulfing and all Encompassing'
is Unstruck tinkling'

'ਆਤਮ ਚਿੰਡੋਲਾ' ਹੈ
 'ਚੁਪ-ਗਿੜਾਂਉ' ਹੈ
 'ਚੁਪ-ਗਰਜ' ਹੈ
 ਗੁਪਤ 'ਲੋਵਾ-ਦੇਵੀ' ਹੈ
 ਗੁਪਤ 'ਵਣਜ-ਵਪਾਰ' ਹੈ
 'ਅਣਮੜਿਆ ਮੰਦਲ' ਵੱਜਦਾ ਹੈ
 'ਬਿਨ ਵਜਾਇ ਕਿੰਗਰੀ' ਵੱਜਦੀ ਹੈ
 ਆਤਮ-ਰਸ ਦਾ 'ਵਾ-ਵਰੋਲਾ' ਹੈ

ਆਤਮ 'ਸੌਜ' ਹੈ
 ਆਤਮ 'ਮਸਤੀ' ਹੈ
 'ਮਹਾਂ ਅਨੰਦ' ਹੈ
 'ਜੀਵਨ-ਦਾਤਾ' ਹੈ
 'ਪਰਮ-ਤਤ' ਹੈ
 'ਆਤਮ ਜੋਤ' ਹੈ
 'ਗੁਪਤ ਨਾਮ' ਹੈ
 'ਅੰਮ੍ਰਿਤ' ਹੈ
 'ਗੁਰੂ' ਹੈ,

ਅਤੇ ਇਹ 'ਤਤ-ਸਬਦ' ਹੀ :—

ਰਸ ਭਿਨਣੀ 'ਝਰਨਾਹਟ' ਹੈ
 'ਦਾਮਨੀ ਜੋਤ' ਹੈ
 'ਨਿਰੰਜਨੀ ਜੋਤ' ਹੈ
 'ਚਰਨ ਕਮਲ ਦੀ ਸੌਜ' ਹੈ
 'ਚੁੰਬਕੀ ਖਿਚ' ਹੈ
 'ਜੀਵਨ ਰੂਪ' ਹੈ
 'ਸਚਾ ਨੀਸਾਣ' ਹੈ
 'ਸੁਖ ਸਾਗਰ' ਹੈ
 'ਦੁਖ-ਭੰਜਨ' ਹੈ
 'ਭੈ-ਭੰਜਨ' ਹੈ
 'ਭਰਮ ਕਾਟਨਹਾਰ' ਹੈ
 'ਹਨੇਰ ਬਿਨਾਸਨ' ਹੈ

is the Silent Rotation
 is the Silent Thunder
 is the Secret give and take
 is the Secret Deal
 is the Sound of the skinless drum
 Sound play without Striking the *bina* (Sound)
 is the Cyclone of Soul-Relish
 is Divine Joy
 is Divine Ecstasy
 is Supreme Bliss
 is the Gift of Life
 is the Supreme Essence
 is the Divine Light
 is the secret *Naam*
 is the Ambrosial Nectar
 is the *Guru*,

and this 'Essence Word' is :-

is the relish filled 'Thrill' or tremor
 is the Dynamic Light
 is the 'Blemish less Light'
 is the Joy of the Lotus Feet'
 is a 'Magnetic Pull'
 is Life Giving'
 is the True Aim'
 is the "Ocean of Peace"
 is the 'Destroyer of disease'
 is the 'Destroyer of fear'
 is the 'Eradicator of doubt fallacy'
 is the 'Destroyer of Darkness'

'ਜਮ ਬਿਦਾਰਨਹਾਰ' ਹੈ
 'ਕਰਮ' ਮੋਟਨਹਾਰ ਹੈ
 ਮਾਇਆ ਦਾ 'ਮਾਰਨ' ਹੈ
 'ਆਵਾ-ਗਵਨ' ਮਿਟਾਵਨਹਾਰ ਹੈ
 'ਲਕਟੀ ਟੋਹਣੀ' ਹੈ
 'ਖੋਂਦ-ਖੁਮਾਰੀ' ਹੈ
 'ਲਾਲ-ਅਮੋਲਾ' ਹੈ
 'ਮਿਠੀ ਆਤਮਿਕ ਕੰਥਣੀ' ਹੈ
 ਬਬੀਹੇ ਦੀ 'ਸ੍ਰਾਂਤੀ ਬੂੰਦ' ਹੈ
 'ਸਦ-ਹੁਣ' ਹੈ
 ਨਿਤ 'ਨਵਾਂ-ਨਵੇਲਾ' ਹੈ
 'ਪ੍ਰੇਮ-ਪੁਰਖ' ਹੈ
 'ਪ੍ਰੇਮ-ਪਦਾਰਥ' ਹੈ
 'ਅਤਿ-ਪ੍ਰੀਤਮ' ਹੈ
 'ਮੂਲ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ' ਹੈ
 ਮਰ-ਜੀਵੰਤਿਆਂ ਦਾ 'ਦੇਸ਼' ਹੈ
 'ਸਰਬ-ਰਹਿਆ-ਭਰਪੂਰ' ਹੈ
 'ਸਰਬ ਕਲਾ ਸਮਰਥ' ਹੈ
 'ਚੋਜ਼ ਵਿਡਾਣਾ' ਹੈ
 'ਸਦ ਬਖਸ਼ਿੰਦਾ' ਹੈ
 'ਸਦਾ ਮਿਹਰਵਾਨਾ' ਹੈ
 'ਅਉਗੁਣ ਕੇ ਨ ਚਿਤਾਰਦਾ' ਹੈ
 ਵਡਾ 'ਦਾਤਾ' ਹੈ
 ਆਤਮ ਮੰਡਲ ਦਾ ਸੁਹਾਵਣਾ ਠੰਡਾ 'ਬੁੱਲਾ' ਹੈ
 ਆਤਮ ਮੰਡਲ ਦਾ 'ਪਹੁ-ਫੁਟਾਲਾ' ਹੈ
 ਆਤਮ ਮੰਡਲ ਦੀ ਨਿਰਮਲ 'ਸ਼ਬਨਮ' ਹੈ
 ਆਤਮ ਮੰਡਲ ਦਾ 'ਸੱਜਰਾ-ਪਣ' ਹੈ

is the 'Destroyer of *jam*' (the couriers of death)
 is the eradicator of 'Karmic Deeds'
 is the destroyer of 'Maya' or Materialism
 is the eradicator of 'Transmigration'
 is the cane of the 'Blind'
 is the 'Intoxication of Vigor and Energy'
 is the 'Priceless Gem'
 is the 'Sweet Divine Shiver'
 is like the 'Ambrosial Rain Drop' of the rain bird
 forever it's in the 'Now'
 is 'Ever New and Novel'
 is the 'Being of Love'
 is the 'Thing of Love'
 is the 'Extreme Beloved'
 is the 'Source of the Creation'
 is the 'Country' of those who die to the ways of the world
 is all 'Engulfing' and all 'Encompassing'
 is 'Omnipotent'
 is the 'Wonderful Player'
 is ever 'Merciful'
 is ever 'Benevolent '
 is "Non-Dweller' of any misdeeds
 is the 'Great Bountiful Provider'
 is the 'Cool Gush' of the sweet divine realm
 is the 'Dawn' of the divine realm
 is the 'Pure Dew' of the divine realm
 is the 'Freshness' of the divine world
 is the seven-colored rainbow of the divine world.